

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppalik A., Daube G. L. és társai és Herndl. Brnben: Starn M.

Nyilttér petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztii önégegyező szövetség«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A szüret Felső-Muraközben.

Nem úgy van most, mint volt régen!
Nem az a nap süt az égen!...

(H.) Puskaropogás, tarackzlövések, csengő kacaj, vidám ének elhall, elmullott, talán örökre. Itt a szüret! kiallották »egyor.« Taposták a szőlőt, s a dűsan termő fürt ontotta a felséges levét. Pap, mester összedetett annyit, amivel most tíz gazda sem rendelkezik s nemcsak a collegáknak jutott elég, hanem szép pénzt sepertek be eladásánál is. Volt vígság, sok lakodáom. A gyermekek nem jártak mezitelenül, kényvek nélkül az iskolába; a szőlők nem remegtek a naptól, amikor beiratási- és tandíjat kelle fizetniök. Nem sokat törődtek az állam adóprésével, mert paralizálta annak erejét a gazdák kitünően működő borprése.

Szerencsés tárczairók voltak azok, akik egy évtized előtt a természet után irhattak le egy-egy szüretet.

Hova tűnél te boldog időszak, amit mi szüretnek nevezünk? — Az elemi csapások gépezetének romboló, mindent kiirtó működéséből ítélve, könnyen megtörténik, hogy utódaink majd csak a leírások után szereznek halvány képet a mi átélt szüreti napjainkról.

Kivesznek a nóták, miként kivesz maga a szőlőtöke. A borprésre nem lesz szükség, elteszik a régiségfárba, s nehogy a jövő generatio ezt is valami középkori kinzó eszköznek tartsa, szükséges lesz ellátni e felirattal:

»Borprése a peronospora és phylloxera előtti időkből.«

Szüretelünk most is, de nincsen vig zene, nincs harsogó kacaj A szedőknek alig van dolguk, s az időt nem a szedésre, hanem a keresésre pazarolják. Könnyező szemmel járkál a gazda s lelkében olyan fájdalom támad, mint mikor összes verej-tékkel szerzett vagyonukat a láng emésztli fel, vagy midőn legkedvesebb halottunkra ráteszszük a koporsó fedelét.

Aki a felső-muraközi bortermést figyelemmel kísérte, az tudja, miként itt 1886-tól 1890-ig alig termelt valami rozsz bor A szőlők gyönyörűek voltak, a tökéletérdek fürttel megrakva, hanem jött a jég és agyonverte, 1889 ben pedig fellépett a peronospora, melynek pusztítása évről-évre nagyobb jelleget ölt. A feckendezést 1889-ben a polgárság nem alkalmazta, 1890-ben azonban nagyon kevés kivétellel mindenki és az eredmény bámulatos volt. A csapásoktól sujtott nép borult lelke kiderült, a

termelt borok sok helyütt tultettek az országos hírv 86-ikon és magas áron keltek el. Ez évben már a kezdet sem volt jó. A feckendezést talán mindenki eszközölte, de annak alig volt haszna, mert a levelek elszáradva hulltak le, a fürtök ritkák, kevesek; a szemek savanyu bort adók. Azt mondják, akik a feckendezést a talválnál erősebb anyaggal és a virágzás előtti esz közölték, azoknak jobb boruk lett volna, ha nem jön egy óriási jégeső és nem ver tönkre mindent. Ez erre az évre elég volt, a jövőkre nézve pedig ott áll már üldöző rémkén! a határon a phylloxera.

Gyümölcs-termésünk is oda van. Kevés lesz az alma- és körtebor is. És szilva? Még elég enniváló sem volt, hisz a szilvafák olyanok, mint télen. Megölte rajtuk a levelet a szőlőpenész. Levertség, szomorúság, kétségbeesés mindenütt. Borzasztó arra gondolni is, mi lesz e vidéken — ha így folytatódik — 10 év múlva? Itt csak Isten segíthet!

Szüretelünk, de a harsogó kacaj, vidám zene nem hallatszik sehol, skárta bette ezeket is a nép boldogságával együtt a szőlőbetegség!

Ilyen a mi szüretünk. — Bizony szomorú szüret! —

A „Muraköz“ tárczája

A sirva-kaczagó.

— Rajz. —

Írta: Horváth Gyula.

Kikisértük a gyönyörű szép leányt, a husz éves tavaszt a temetőbe. A pap közönyonyelpontifikált, a mester fájdalom nélkül éneket, a sirásó egykedvűen döntötte a hantokat a koporsóra. Virággal hintették meg a sirdombot, koszorút helyeztek a keresztre s a közönség valódi angol phlegmával távozott. Nem is érdekes ma már ily egyszerű temetés, mely napjainkban a szórakozások egyik neméhez tartozik, de azért mégis sokan voltunk.

Van nekem is egy kis sírom az e...i temetőben. A parányi sírban az én óriási kincsem porladós; a fejfán egy árva madár csicsereg alattó édes dalt... Remegő szívvel kerestem fel a kis halmot, oda terdeltem lábához, képzeletem erejével feltörtm a koporsó fedelét... hah! mi ez? Minő istentelenség? — kacagni a temetőben... Megbotránkozva néztem körül. A közönség már eltávozott. Sehol senki! Nagy ég! Lelkemen egy megrázó érzés, egyamon vad képzület futott át... Valami elátkozott lélek, aki feljön a sírből ijesztgetni az élőket, ostromolni a világot... Térdeim gyökeret vertek a porondba. A kacagás ismétlődik. Új eszmém támadt. Tán valami suhancz izetlen tréfát úz velem és lelkem a haragtól háborgott. Lázasan ugrottam fel és újból körülnézve, egy nagy márvány szobor lábánál egy mozgó fekete gombolyagot vettem észre, amit térdelő helyzetben nem láthaték. Folyton kaczagott...

Elszántan irányítám lépteimet a gömbölygő, kaczagó tömeg felé. Eszrevet... Lassan nőni kezd, mindig nagyobb-nagyobb lesz, s tágranyilt, könnyes, kisírt szemekkel állt előttem Bánhalmy Alfréd, egykori iskolatársam...

A meglepetéstől megfagyott ajkaimon a szó. Néhány perc múlva nyakamba borult, elkezdett keservesen — kacagni.

— De barátom!... az istenért? mi a bajod? szőlék iszonyodva, mert szentül azt hittem, hogy megőrült.

Sebteben rátekintek a szép márvány- emlékkőre, melyen az van véve, hogy itt nyugszik az édes apja és édes anyja.

..... Ő folyton sirva-kaczag.....

Beszélem neki édesen, csendesén; vigasztaltam, kértem, batorítottam. Hiába minden! Ő folyton kaczagott... és erősen magához ölelt...

A nap már bucsuzóban volt s a keleti égre az éj tündere kezdé borítani fekete köpenyét. Borzadni kezdtem.

Sötétségben, éjjel... a temetőn... öltelve egy örült vaskezeti által...

— Alfréd! — kiálték fel az iszonyat velőtépő hangján...

Magához tért.

Lassan-lassan gyengültek az ölelő karok; rám nézett könyvtől azott szemével.

Ujból élni kezdtem.

— A véletlen műve, hogy mi ily viszonyok közt találkoztunk, de ennek szívből örvendek. Mióta ide temették el azokat, kiknek e kinos életemet köszönhetem, lelkem vígága elbocrult. Ez az oka, hogy legnagyobb kinom közepette felujul emlékezetemben egy epizód a multból és én sirva kaczagok.

Erre oda lépett a márvány emlékkökhöz és forró csókot nyomott arra a két drága névre; de már nem nevetett.

Eltűnt az utolsó napsugár is, midőn elhagytuk a temetőt.

Utközben barátom a következőket beszélte el nekem.

— Szüleimet ismerted. Atyám pénztárnok volt egy banknál. Jellemét soha a legkisebb szenny nem mooskítá be és mégis... mégis! Ki hitte volna?... Áldott jó szíve elporlott már, de szelleme tán megbocsájt, ha elmondom azt, ami engem mindig kacagásra készítet, amikor legjobban tépi a fájdalom szívemet... Egyik napon egy ragyogó szépségű hölgy jött a rácozat elé, ahol atyám az értékpapírok beváltását szokta eszközölni. Atyám belenezett a fekete csábos szemekbe s a hidegvérű pénztárnok szíve, ezse meg bomlott. Ugy látszott, mintha a szép hölgy valakit keresne és felvilágosításra volna szüksege. Atyám szolgálataira akar lenni, amikor hirtelen előlép egy faszés gentleman, átnyujtva egy szászser forintos utalványt. Atyám meg volt zavarodva és telleties szemlélés után leolvasta a ropogós tiszser ezerezt iparkodván lerázni nyakáról a hivataln vendéget, hogy a hölgynek — aki ekkorra már eltűnt — szolgáltatóra lehessen. Rohan ki a szobából, kérdez, tudakozódik, de »o« nincs sehol. Kifut az utcára, bekalandoz minden helyet, s végre... És nem esalodás! ugyanaz a természet, hasonló ruha... A hölgy egy elegáns palotába nyit be. Atyám nyomban utána. Beér egy sötét előszobába, ahol két barsony kar tekerődik nyaka köré...

Visszafojtott lélekzettel hallgattam barátom elbeszélését.

— Angyalom, életem, beh régen várok már rád. Oh mily kinos gondolataim voltak, szólt az ismeretlen szemrehányó, de szerelmes süttogással. És csók csók után hullott szegény, kővé dermedt atyám arcára. Hanem egyszerre lépések zaj

Közig. biz. ülés

A megyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülését Svastits Benó főispán ömeltőségának elnöke alatt f. hó 15-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés helyeslőleg indomásúl vétele után felszólalt Skublics Jenő bizottsági tag a tekintettel az általános rossz termésre, a megye nagy részét ért jégverésre, indítványozá hogy az adóvégrehajtások függesztessenek fel, a szabályszerű adóleírások vétessenek foganatba s a kormányhoz intézessék felterjesztés a jég által sújtott szerencsétlen nép felszegélyezése tárgyában.

A tett indítványhoz többen hozzá szóltak s azt tüzetesen meglárgyalták.

Tekintve, hogy Zalamegyének körülbelül 240-260 községe sujtatott, még pedig súlyosan, az idej jégverés által; tekintettel továbbá az idej rendkívül rossz termésre, melynek szomorú következménye, hogy megyénk jelentékeny részében a népnek még vetőmagja sem leszen: a közigazgatási bizottság feliratilag megkeresi a m. kir. pénzügyminisztert, hogy azon községekben, melyekben a silány termés és a jégverés folytán az adófizetés lehetősége megszűnt az adóbehajtás függesztessék fel; továbbá a fősolgabírák utasítatnak, hogy járásukban községekként személyesen győződjön meg a lakosság helyzetéről és ahol részint a rossz termés, részint a jégverés folytán a segély mulhatatlanul szükséges. arról az októberi törvényhatósági közgyűlést megelőzőleg tegyenek az alispánhoz tüzetes jelentést, hogy az alispán a járási fősolgabíróktól beérkező ezen egyes jelentések alapján részletes javaslatát ezen ügyre vonatkozólag az októberi közgyűlésre megtehesse.

Előterjesztett a kereskedelemügyi miniszternek leirata, melyben a közigazgatási bizottság részéről hozza intézett felterjesztésre válaszul lag tudatá, hogy a Győrbe való

gyorsabb utazhatas szempontjából, tekintettel a Csáktornya—ukki helyi édeklit vasút érdekeire, egyelőre más menetrendet nem léptethet életbe; Nagy-Kanizsának Péccsel való összeköttetését illetőleg — tekintettel az ottani kir. táblára — kiállításba helyezi úgy, hogy a Nagy-Kanizsáról reggel Pécsre induló vonat annyira fog legközelebb gyorsítottatni, hogy reggel fél 10-re a vonat már Pécssett legyen, míg délután Pécsről ugy is lehet Nagy-Kanizsa felé utazni s így az út egy nap alatt megtehető. Tekintve, hogy aug. hóban a közigazgatási bizottság helyi érdeklit vasutunk menetrendjének a közönség érdekeinek teljeszen megfelelő átalakítása érdekében a kereskedelemi minisztert feliratilag megkereste s e vállalatban egyuttal benne foglaltat k a Kanizsáról fél 8 órákor reggel Szent-Ivánra érkező vonatnak Zala Egerszeggel való direkt összeköttetése is, újból feliratilag megkeresi a kereskedelemügyi minisztert az augusztusi felterjesztésének a felterjesztésben foglaltak értelmében való szives elintézésére.

A zalai h. é. vasut részvénytársaság kéri, hogy a vonat mentén részben a vonal felülvizsgálata alkalmával elrendelt, részben a már felvett átadási jegyzőkönyvekből tévedésből kimaradt párhuzamos utak átadására az illető járási fősolgabírók felhivásának. A kérelemnek hely adatván, a megfelelő kimutatások, illetőleg átadási jegyzőkönyvtervezetek kiadása mellett a járási fősolgabírók felhivatnak, hogy Bessnyő, Pókafa, Alibánfa, Póza, Kis-Sziget, Tófej, Nápáta, A. Lendva, Lendva-Hoszufalu, Petesháza, Felső-Királyfalva, Kristófalva, Dráva-Szent-Mihály, Turje, Balyk és Zalabér községek határában az átadást eszközöljék és a kellőképp kitöltött jegyzőkönyveket egyenesen a zalai h. é. vasut részvénytársasághoz küldjék be.

Az átlami utakon az átkelési szakaszok hozzájárulási költségeinek megállapítása végett az érdeklit községekkel tartott tárgyalásokról felvett jegyzőkönyvek előterjesztet-

vén, mivel Nagy-Kanizsán és Csáktornyan csak egy-egy utvonalar néve tartatott meg a tárgyalás, m'nd két helyre új tárgyalás rendeltetett el a másik utvonalar költségeinek megállapítása végett.

Kir. segédtanfelügyelő havi jelentése szerint a miniszter Bona János tükke-szentpéteri tanítót évi 130 frttal nyugdíjazta, néhai Sparni György kottorii tanító nejeének évi özvegyi segélykép 84 frtot utalványozott.

KÜLÖNFÉLÉK.

Széchenyi emléktűz napja. Széchenyi István gróf születésének 100 ik évfordulóját e hó 21-én az egész országban, ugy Csáktornyan is megünnepelték. Az összes tanintézetekre kiütetelt a nemzeti lobogó. Az elemi iskolában Jenei Gusztáv igazgató tartott hazafias lelkesítő beszédet az iskola udvarán összegyűlt tanulóifjúsághoz. A polgári iskola egyik feldiszlített termében Pálya Mihály igazgató és Zrinyi Károly tanár méltatták a nap fontosságát, a nagy reformátor életét és működését. Schwarz Mayeren tanulók hazafias költeményeket szavaltak. Az ifjúság a magyar himnusz énekelte. Az ünnepélyen az iskolaszék több tagja is megjelent. — Az áll. tanítóképződe zenetermében, mely ez alkalommal Széchenyi megkoszorozott arcképével volt feldiszlítve, a tanítónövendékek a Szózatot énekeltek; ezután Felméri Albert tanár hosszabb beszédben ismertette Széchenyi életét, fejtegette annak eszméit, s buzdította a leendő tanítókat, hogy a többi közt a magyar nyelv terjesztése által is járuljanak Széchenyi gróf eszméinek megvalósításához. Az ünnepély a magyar nemzeti himnusz eléneklésével fejeztetett be. Összes tanintézetekben elhangzott lelkesítő beszédek nagy befolyást gyakoroltak határszéli iskoláink tanulóifjúsága hazaszeretetének fejlesztésére.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter elrendelte, hogy Kottori vasuti állomás ezentul Kotor Alsó-Domboronak nevezessék el.

Áthelyezés. Schmidt Elvira perlaki és Valáky Szidónia vihnye pereszényi áll. el. iskolai tanítóknoket a vallás- és közoktatási miniszter kölcsönösen áthelyezte.

Beliczai tűzvész károsultjai számára Francsits Károly fősolgabíró intézkedése folytán Dráva-Vásárhely községben 33 frt 30 kr. gyűjtetett A Magyar ált. bizt. társulat kiküldöttei a kárbecsléseket már farsanatosították s nemcsak hogy levonásokat nem eszközöltek, hanem azon le nem éget épületekért is, melyek az óvintézkedések alkalmával megrongáltattak, szintén minden nehézség nélkül kifizetéseket teljesítettek. Amint halljuk, a Magyar Francia társulat kiküldöttei is felbecsülték már a kárt, de kevésbé kulánsok, mert nagyobb levonásokat eszközöltek. A tűzkárosultak javára tervezett mulatság egyelőre elhalasztott a közelgő szüret s egyéb akadályok miatt, azonban az őszszel okvetlenül meg fog tartatni. Az adakozásokból összegyűlt összeg a jövő hét elején fog kiosztatni. Adakoztak még: Murai Róbert ivén: Lovag Landau Horac Oszteendőből 275 frtot, Ellenberger Károly 25 frtot és Zwack Lajosné Budapestről 3 frtot, Rozenzweig Lajos és neje 15 frtot, Sewald Laura 10 frtot és Franc Jenny Bécsből 5 frtot, Hirschler Mariska Belicza 1 frtot, összesen: 357 frt. 30 kr. A gyűjtés eredménye a multkori kimutatással együtt: 1399 frt 99 kr.

— **Beszé** Kotor községben Óriási nagy

tört át a csenden. Jaj, végünk van! Jön a férjem! Csak gyorsan szerelmem, el, el; és tűz-kolta atyámat egy még sötétebb helyre, az óriási tres könyvszekrénybe. Csakugyan a férj volt és éppen az ajlót tevő be maga után atyám, mikor az előszobába belépett. A férj és feleség hosszasan beszélgettek és atyám már-már roskadozni kezdett. Ekkor egy ötlete támadt. Az ablak lezárt redői által okozott félhomálytól védve, csendesen kibújt a szekrényből és egy közelben álló kanapén nyújtózkodott végig. Alig helyezkedett el azonban atyám a kanapén, egy kacagó társaság jön a szobába és ki-ki, ahol éri, helyet foglal. Egy éltés, jól kihizott asszonyság éppen a pamlag felé tart, melyen atyám nyújtózkodott. Felemeli a ropogós selyem szoknyát és... és... atyám arcára ül... Sapperlot! kiáltott fel erre atyám, ez már mégis nagy szemtelenség. Nagy testével az arcomra ült... Szórol-szóra így van el leirva boldogult atyám naplójában. Általános ijedség, szörnyűködés, a férj haragja következik most; a megrémült asszonyság apathiába esik. Valóságos felfordult világ. — Kinyitják gyorsan a redőket, rendőrért küldenek, lármáznak, kiabálnak. Denique atyám felüleli. Szikrázó szemekkel szemléli a féltékeny férj, borzadva tekint reá a szép fiatal asszony, aki alig egy órával ezelőtt őszes-vissza csókolta az őszülő Róméot. A férj felismeri, a rendőrfőnök hasonlóképp, de itt nincs pardon. Ez vagy megböndült, vagy rossz uton jár. Be kell kísérni. Atyám félig meg volt halva. Már az ajtón tuszkolták kifelé, midőn rémületes arccal rohan be a bankigazgató.

— Csakugyan megvan, csakugyan itt van. Száz ezer forint hiányzik a bankból kiált az igazgató. On pénztáros ur — sikkasztó! Igazsága tudatában becsületének birtokában büszkén egyenesedett fel atyám e méltatlan vádra. Belenyúlt zsebébe, kivéve a száz ezer forintról szóló utalványt és átnyújtá. A bankigazgató elégtelen dörzsölő kezét, hanem egyszerre elápad

arcza, térdei remegnek. Nagy ég! kiáltá, az utalvány — hamis. Hogy ezután mi történt, képzeltet. Atyám at babőrönöztek, neve be volt lemoshatatlan moszkolva és meghalva a »becsületes« világra nézve örökre. A társadalom megvétele még azzal fokozódott, hogy atyám öngyilkos lón és én kénytelen voltam azt az egykor becsült nevet eldobni magamtól... Hahaha!... És elkezdett keservesen szokogva — kacagni...

A hallottak mélyen megüldenték lelkemet. — Még néhány szót kell elmondanom édes barátom. A »szebb« napokban jgyeben voltam J. alispán leányával, aki kimondhatatlan szerelmem csüggött rajtam. Atyám »sikkasztása« után kiestem a szülők kegyéből s nem maradt más osztályosom, mint a bánat, szégyen és a jegygyűrű. A leány még mindig szereltem; áldott lelke meg volt győződve atyám ártatlanságáról, de a szülők irgalmatlanok voltak. Ő keserves év mult el. Én álnév és álarc alatt bujdosom az átkos világon. Tegnap jöttem haza, mert valami kimondhatatlan érzés erre úgy ösztönözött. Ez a végzet hívó szava volt... Eljöttém, hogy egy unjann aólt sirba bedobiam a jegygyűrűt... mert az a husz éves tavasz, akit ma eltemettünk, J. alispán leánya, az én — — — menvaszonnyom volt... Hahaha!... És elkezdett ismét sirva — kacagni...

Most már mindent eltertem... Barátom elmeje meg volt zavarodva... Az óra éjfélt ütött... Elválás előtt még annyit mondott: »Rövid már az én életem is, s mi ez életben többé nem találkoznunk.« Megcsókolt lázasan és ez a csók egy haldokló csókja volt...

Pár nap mulva azt olvastam a lapban, hogy Bánhalmy Alfréd, a »sikkasztó« álnévű fia kőszénkétránnyal megöltte magát.

Jobb volt neki a halál. Sőtét lélekkel mindk is kacagott volna tovább ezen a »fényes« világon

bucsu volt f. hó 20-án Kotor községben, ahol két famozus eset történt, amelynek egyike okulásul szolgálhat az iszákosoknak, a másik pedig a legnagyobb felháborodást szülte. Ugyanis egy drótos tót annyi pálnak talált bevenni a bucsu emlékére, hogy gutaütésben meghalt. A másik csif eset pedig az, hogy ismeretlen tettesek a zavaros időt felhasználva, a községbeli kápolnát kirabolták. Elvitték az oltárvánkosokat, a lepedőket, az összehordott filéreket stb. Gyalázatos tettüket végül azzal tetézték, hogy brutális módon a kápolna közepén hagyták — ürléküket. A gazokat a jogos bosszu üldözi, hogy undok tettükért szigorúan bnhódjenek.

Mura-Szerdahelyen Grahovec András az ottani iskolaszék új elnöke dicséretre méltó buzgósággal kezdte meg működését. Ugyanis e hó 21-én gróf Széchenyi István a legnagyobb magyar születésének 100 ik évfordulóját megünneplendő, saját költségen ünnepi misét szolgáltatott, melyen az iskolaszék és a tanulóiúság — élén az új elnökkel — megjelent.

— **Muraközi** tisztai önszegélyző-egylet igazgatósága e hó 20-án rendes havi ülést tartott, melyben elhatározta, hogy a rendes havi befizetések ezentalak egyszerű, még pedig mindig a hónap első szerdáján d. u. 1-2 óra közt fogadtatnak el.

Megyei hírek. A megye állandó választmánya a főispán elnökele alatt e hó 16-án gyűlést tartott, melynek kizárólagos tárgyát a vármegye 1892. évi költségelése képezte. A költségvetést 114353 frt 40 kr. kiadással, 112,667 frt 70 kr. bevétellel és 1685 frt 70 kr. hiánnyal az okt. 1-én tartandó törvh. bizottsági közgyűlésnek elfogadás végett előterjesztetik. — **Keszthely** város képviselő-testülete a m. kir. honvédszár laktanya mellé tervezett lovarda építésére 14000 frtot szavazott meg. — **A megyei** közig. bizottság a törvh. bizottságnak okt. 1-én tartandó gyűlése miatt okt. 2-án tartja ülést. — **Öszi** közgyűlést e hó 14-én tartotta Langvizen N. Kanizsai járás jegyzői köre Ferenczy János kiskörmári körjegyző elnökele alatt. — **A pécsi** kir. körjegyzői kamara alelnöké Plihal Ferenc n-kanizsai körjegyző választatott meg e hó 8-án tartott közgyűlésen — **A keszthelyi** középiskolának főgymnasiuma leendő átalakításának ügyében dr. Csorba Ferencz min. fogalmazó a közoktatási miniszter képviseletében megkötölte a szerződést úgy a prem rend, mint a város képviselőjével oly formán, hogy a miniszter évi 7300 frt segélyt ad. Az új gym épülete ez év nov. havára készen lesz. — **A keszthelyi** járásban az állategészségügy tavasz óta igen rossz lában áll Ennek tulajdontható a vásárok néptelen sége s hogy a marhahús ára 52 krra szökött fel. — **Kinevezés.** Gáspárik Géza a z.egerszegi polg. és középkeresked. iskolához segédtanítavó neveztetett ki. — **Hittanári** képesítés. Vida János sümegi káplán Veszprémben szép sikerrel állotta ki a középiskolákra képesítő hittani vizsgálatot. — **Vindornya** f. községben e hó 11-én Takács Károlynét Vastag Pál egy fejszével agyonütötte; a tettest Keszthelyre bekisérték.

Hazai hírek Mária Valeria főhercegnasszony — mint Ischlból jelentik — örvendety családí esemény bekövetkezését várja. — **Gr. Széchenyi** István emlékünnepét a főváros és az ország összes iskoláiban szónoklatok és szavalatokkal, sok helyen pedig isteni tisztelettel összekötve tartották meg. A soproni irodalmi kör ün-

nepies gyűlésén Fenyvesy Ferencz orsz. képviselő méltatta a legnagyobb magyar érdemeit. — **Kun Bertalan** tiszamelléki püspök 50 éves lelkészi jubileumát Miskolczon a város és vidék élénk részvéte mellett ülték meg hívei a más vallásfelekezetek s katonaság képviselőivel egyetemben. — **A közös** hadügyminiszter 1892. évi költségelő rányzata 10 millióval több a mult évnél. Ebből 3 millió körül jut hazánkra, mely összegel a remélhető fölszelegből fogunk földözni. — **A váczí** gazd. és terménykiállítás e hó 19-én nyitotta meg Beniczky F. pestmegyei főispán. — **A zóna-idő.** Baross miniszter a hazai vasuti, postai és távir dai forgalomban a többi europai országokkal egyetértőleg f. é. okt. 1-én új egységes időszámítást léptet életbe. Hazánkban a következő különbségek lesznek: mikor a zónaidőszámítás szerint déli 12 óra van, akkor Fiumében a helyi idő 11 óra 58 percz; Zágrábban 12 óra 4 p., N-kanizsán 12 ó. 8 p., Budapesten 12 óra 16 percz. — **Az italmérésí** bérletek megszüntetése. A pénzügyminiszter a közvetlen italadót általánossá akarja tenni s már a legközelebbi évben meg fogja kezdeni a bérletek megszüntetését. — **Posta** és táv r ó tanfolyam nyílik meg nov. 1-én Beszterczében, B-pest-Köbányán, Egerben, Fiumében, Szolnokon, Vácson és tart február 1-g.

CSARNOK.

Martskának.

Itt van az ősz, hull a levél,
Vándor madár nagy utra kél.
Nem csattog már a ligetbe...
Nem csattog a fülemile.

Zúg a csipős őszí szelő,
Kopár, puszta erdő, mező;
Nem virul a virág, liget,
Rabláncon van a kikelet.

A szivem is rabláncon van,
Amióta nálad voltam,
Elraboltad a szivemet,
Vele minden reményemet

Vénus karod ölelése,
Forró ajkad édes méze...
Egyedüli boldogságom
Érzem — te vagy e világon —

Távol, vagyok, mint a madár.
Hozzad csupán sóhajom jár.
Sóhajtásim olyan nagyok,
Ha soká' tart, belehalok.

Farkas Károly

Levél Göcsejből.

(Ethnografia.)
II.

Hála az égnek édes uram öcsém! e pár nappa' megint tovább étünk Istennek kegyelmébü. Nem tom Isten mit mér ránk? mer' hán ennek csak nem lesz jó vége ho' hát az nyár őszszé, az ősz megesség nyárrá vátozik. Mikó nyárnok két vóna lennyi, akko' ollan hidegek vótak, min' őszszé' most meg egészen ollan az üdűjárás, min' kánikulába

Tugyga uram bátyám mon' valamit, ho' hán nem legyék ennek a melegségnek jó vége, mer' má az újszág is asztot monggya. Akár mellikbe kandikájjon bele az ember, mindegyikbe aszto: lehet óvasnyi, ho' hát háburu akarna lennyi a muszkávo.

Asztotat én újszág nékü is megúttam vóna mondanyi. Nem kó oda jába köitöt újszág papiros. Ehen la! nézze csak millen piros az ég! (esti pir) esz mindétig asztot gyelentente, ho' háburu akar lennyi. Emlékszem 48 ba is mielött az forodalom köitött, mindétig illen igen vörös vót.

No má' édes uram bátyám! maga mégis kálifikátollan ember, megérdemele 25 ót. Má' hogyan tulta e' künny asztot az Ferkó gyereket magat asz oskolába? Hehehe! hogyan? hán csak ugy, ho' hát asztot monitan' nekije, ho' meny fia am oskolábo! E' má' igazán nem iller uram bátyámho hozzá. Ho' e' példávó szógállók, mondok valamit. (Nem akarom az állatot esz emberbü hasonlítani.) Ha uram bátyám felesége kis malaczkot szoktat kü asz kanaszho, ugy-e a'okát e'hajja a felesége, meg osztég elejbök is e'megy? Ebbe igazad van öcsém!

No lányta uram bátyám! a gyereket meg magat küdi e', meg haza is várgyo anékü, ho' talán csak eszbe gyutna. Hát uram bátyám többre böösüli az malacát, min' saját gyereket? eszet hinnyi nem akarom. Ejnye uram öcsömbü de jóra való váduló prókator lett vóna! Istök ucacse jó megtanuta tiszönyü a tanótót, meg osztég az oskolát! Ja! édes uram bátyám az oskolá tempoll, melbe nemcsak az Isten igéit tanuhatyta meg az ember, hanem mind asztot, mit egy hasznos, böc-ületes pögárnak tunnyia kó.

Hátha má' uram öcsém annyit tanüt az oskolába — akko' megtugyga mondanyi asztot is, ho' hát mifajitaju komedjások a'ok, az kik ott az na' kcc-una udvarán a pajtábu — bödöt csinátak s esténként belü beszégetnek, meg osztég danajgatnak. Mit mond uram bátyám? Ennye, ennye! iszen a'ok nem komodjások, hanem sz'in esz ek, kik az régi embe:ek alakjaiba ötöznek s a'oknak visett dögaít beszéik e', osztég hébe-kö-bi danögatnyi is kó nekik hozzá. Iszen gondotom én, ho' illesminek kó lennyi, mer' mindétig új meg új czédulát hoznak, meliken mindétig aszat lehet óvasnyi: Ünökö; népszönnü; de osztég ollan öreges bödökkel meg, mindétig más, meg más van rajta. Osztég uram bátyámnak so' se vót kedve megnéányi őket? Még eddig nem bizon öcsém!... No én mondok egyet — kettő lesz bellie: Ma estere 8 óra tájba: „A tót leányt jaccák. Falunkbu is állanak közéjük lányok, meg osztég legények, e'ek is jaccanak velük — e'eket mükedvelöknek híjják — nézjük meg ma őket uram bátyám. Mi a kü! osztég az mi falubeli:ek is tunnának valamit? Ma' hönne! miko' betanótották őket. No jó! hán ma e'mennyünk meg-högassuk

Csinglingi! mas' mingyárt kezdődik, csak oda vigyázzon uram bátyám! No lássa, millen szép menyecske lett a szomszédunk lányábu. Abbi'on ni fékomteremtette, millen túzrü potyitany. Ha mindétig illen vóna, má' regen az Vendé' fiannak széntam vóna. Enynye má' mér' döbgya meg az az ur a szomszédunk lányát? Csöndessen uram bátyám! iszen azér' dobták meg avva a bokré-távó, mive igen jó jaccák. Ez épen ollan kütüntetés, mintha uram bátyám 48-ba egy arany keresztet kapott vóna...

Ezután uram bátyám egész tisztességesen visete magat, pejig illesmit még so' se látott. Hancem előttünk az deszka falho' vót dülleszkedve e' kaputos uri ember, kirü jogosau e' lehet mondanyi, ho' hát va' só'se vót színházba, va' pejig asztot hitte, üvé a díjő fájig, mer ollan kihívó magaviseletet tanusétott s megjegyzéseí ollau szatirikusnak vótak, ho' kik hallottuk ketésébe vontuk, ho' müvelt ember legyen. Szerencsájére, ho' nem hebeli vót, mer' még az a szerencse érte vóna, ho' kravátljánál fogva kiutasétottuk vóna; de tisztelet a vidékieknek. Uram bátyámna kérdésöködöttünk utánna, megtuttak, ho' G... P... p..... ideiglenes lakó, mit elejente hinnyi se akartunk; de az több telü gyűjő bizonyétások — sajnos, de való — meggyöztek kilétérü. Minde'eket magunk köszt beszégettük uram bátyámno; de azér' aggyuk tutara minda'oknak, az kiket illet. Mas' pejig Isten legyen velünk a viszonylításra uram bátyám.

Vorhotai Károly.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JÓZSEF
Főmunkatársak:
A RÉPEZDEI TANÁRTESTÜLET TAGJAI

S urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičude se zadržaja novinah, naj se pošiljaja na ime Margitai Jozeфа urednika vu Cakovec.

Izdateljstvo:

Kužišara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svakotijeden jedenkrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podponagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Prva pomoć

kada gdo nastrada.

Kada gdo hiće ili pljuje krv.

(Dalje).

Malo ima betegov, od kojih bi se betežnik i oni, koji su okol njega, toliko prestrašili, kak kada hiće ili pljuje (hraće) krv. Vnogi se straše, samo kad vide krv, a po gotovo on, komu na vusta ide krv, a po zna, da to dohadja ili iz plućah ili iz želudca.

Nego na sreću nije navěk tak pogibeljno. More biti posljedica (zrok) od nevugodnoga ili nemertucljivoga življenja ili se čovek, koji je do vezda navěk bil zdrav, telovno ili duševno previše naprezal, pak je onda pukla koja žilica vu požiraku ili vu plućih i zato se ne treba tak prestrašiti.

Pri takvom betežniku ne bude niti doktor nikaj pogibeljnoga prenašel, pak more poživiti dosta ljetah. Samo pri onih, vu kojih su pluća ili srce ili žile vu požiraku pokvarjene, bude takvo hitanje krvi ozbiljne-e.

Prvlje nego kaj vuđri krv, čuti betežnik, da mu se nekakva topla tekućina iz požiraka diže, pak kad mu dojde vu

vusta, čuti nekaj sladkoga. To ga draži na kašelj (breh) i vsakim kašljem izbacuje krv.

More je biti komaj nekoliko žlic, ali biva, da izbacuje pol do jedne litre. Betežniki su blēti, ako i nisu vnogo krvi izgubili, jakost im je klonula, a nedavađen ih strah obuzel.

Akoprem hitanje krvi večkrat na skom opet prejde, nebudem stim rekel, da to trēba vzeti na lehku ruku, nego je potrbno vsaki put poslati po doktora, koji bude rekel, kak se betežnik ponašati mora.

Dok pak doktor nedojde, baratajte s betežnikom ovak:

Prvlje vsega toga potrebno je, da je betežnik miren, naj sedi ili naj naslonjeno leži vu postelji. Vsaki napor tēla i vsakogjenjeno srce, kak je na pēldu strah, srdi tost itd. draži živce i pobudjuje delavnost srca i zato treba vse odstraniti, kaj bi betežnika razdražiti i znemiriti m glo.

Ako imate lēda pri ruki, dajte mu vsakih 5 minutah po jeden falāčec, da ga preguta, a na prsa i srce denite mu hladne obloge.

Ako bi začela krv iti jakše, onđa mu dajte jednu ili dvē žlice kuhinjske soli, da guta, ili suho ili raztopljeno vu nekaj vo-

de i ponavljajte to gust krat, dok krv ne stane.

Morete mu dati i jedno 10 kapljicah Halerove kiseline vu vodi, s cukorom zasladjenoj, ili neka betežnik drži obedve ruke nekoje vrēme vu toploj vodi, naj nikaj jakoga ne jede, prprena jela i nek ne pije jakoga pila, a dalejnje vrāčenje naj prepusti doktoru, koji bude najbolje dopovedal, kak se bude moral šuvati na dalje.

Nekaj iz gospodarstva.

Zmešni gnoj.

Kada gde gori i ljudi skoćuju, da pomoreju, čuje se vika: „vode, vode!“

Od žive želje da se vu pomoć priteče i pomogne na emu još slabomu obdelovanju i gospodarstvu, da morem, vikal bi od sela do sela: „gnoja, gnoja!“

Vikal bi vsakomu gospodaru: „Dajte kume oranici gnoja, da više žita nažnjete! Dajte kume senokoši gnoja, da više sēna nakosite; da te ga više sadju (vočkam), da više sada naskupite i nasušite; dajte ga goricam, da više grozdje naberete!“

Kud god pogleda gospodar po svojem imanju, vsigdi mu treba gnoja, puno gnoja!

ZABAVA.

Čudnovita vadlinga.

Nikaj zato Miška, „već bu došel hodec“ (Kak je ono naše pircenje) „na brodec“.

Posle onog potresa godine 1880-e sastalo se je nekoliko prijateljah vu Miskovoj krēmi vu Prelogu. Taj sastanak je bil okolo sredine marcijuša 1881-ga leta. Bili su tu vu društvu domači gospodin kapelan, gospon školnik, mēstni birov i još tri ili četiri prijatelji.

Kak su ovak vu extra sobici skupa pri stolu sedeli, pričmu se na jeden krat onak prav na glas pravdati, kak da bi hoteli tabora voditi.

Jeden je vikal: „To nemre biti“ — Drugi opet: „Kak bi to moguće bilo“ — Tretji: „Bedastoća! — a svi su zrukami vu zraku križontali, kak da bi svakoga samo njegova tvrdnja bila prava i temeljita a sve ostalo maček“

Ovo je moral Miška vu kuhinju čuti hitro dojde vu sobu, te zapita za zrok pravdanja.

Na to mu reče birov:

Mi imamo ovde jednu vadlingu, gospodin kapelan i ja; kajti mi gospodin kapelan v truc neda pravo, a ja od moe tvrdnje niti za las neodustajem, jer sem siguran da sam vu pravo.

„To niti neide, da bi od svoje tvrdnje odustal,“ zme a se vu spomenek Miška i zadovoljno si rible ruke. Vadlinga je lepa stvar, osobito ako se pri tem kaj potroši!

Ja baš sad imam lepu prekuhanu šunku — moja gospoda, za đudo je lepa, a kad se prereže, tak je najlepše črlena i sočna kak breakva durancija! A v pivnici gliboko doli imam šestnajst flašah pravoga badocsan-koga vina, kojega sem pred osam dni po željeznici dobil, jošće su peati na flašah posve celi.

To bi bila stvar za vadlingu, gde bi se svi mogli razveseliti.

Sad se obrne birov proti gosponu kapelanu i reče:

Ako ja jeden krat nekaj tvrdim, tak ono ima za stalno glavu i dobre noge, na kojih čvrsto stoji pak se zato i ufam nekaj na moju tvrdnju postaviti.

Anda gilta šunka i giltaju svih šest-

najst flašah badocsanyskoga vina iz glubline Miškove pivnice.

Dobro, gilta! ogovori gospon kapelan — gospon birov morti misle, da se bum ja nad tim osupnul? Prisutna gospoda nek nam budu svedoki, a kad zide van, čiji račun je istinski, onda nek nam budu i naši gosti.

Vadlinga je bila gotova i društvo se je opet počelo mirno, bez disputiranja dalje od svake fele drugih stvarih spominati, od občinskih putov, od gospodarstva, od velike stibre, od hude letine i to su se ovak već tak dugo spominali, da se je Miška po el već i bojati, da mu profit od vadlinge se iz ruk neizmekne.

Zato se je opet s gospodum vu spomenek pustil i svoje mnenje rekel, da bi dobro bilo sada, dok su gospoda ovak lepo skupa, rečenu šunku i flaše s badocsaniskim vinom načeti i potrošiti; on da je odmah pripraven vu glublinu svoje pivnice se spustiti, te jedno i drugo na běli dan iznesti; kaj se plaćanja tiče, za to nije sila, jer su obodva, koji su se vadlali prek prepoštena go pada i on je siguran, da će mu on, koj vadlingu zgubi, za stalno platiti

Naš se svet počel na velikom deliti, vsakomu herbu zapane menje zemlje, nego li je cela družba imala.

Vežda nastaje potreboča, da ta menjša zemlja bolje rodi, nego je rodila ova velika.

Neima druge pomoči, več samo gnoj, ter gnoj! Gdo dobro gnoji, on dobro stoji!

Vu gnojitbi je Englez najveksi majster. Jezere i jezere centi gnoj na bavlja i navozi na svoje oranice i sēnokošae, pak mu se preobilno trud naplati Engleza nasleduje čeli svet.

Ima po ostalom svētu kupljenoga zmešnoga gnoj, koji se gdagda iz daleka dovata i dobro plača.

Vu najnovēše vrēme zgotavljaju si dobri gospodari sami domači zmešni gnoj. A to biva nut ovak:

Koliko više moreš, drži rogatoga blaga i hrani ga vu staji. Čim više krme imaš, tim je bolje. Istu slamu pohrani; ar kakti nastilj valja do duše povnožavajnu gnoj, ali kada čez marše prejde, onda je ipak više vrēden.

A čim budem taj nastilj mogel na-domestiti?

Šumskim listjem i praprotom, a kada niti toga neima, onda samo čistom zemljom.

Gotoveći domači zmešni gnoj glavno je načelo, da ti od gnojčih sastavinah nikaj ne prepadne, da se gnoj neprelufta ili deždjom neizpere, već da se dozreli i da se vupije i porazdeli vu vsu zmešu.

Navozi anda iz jarkov poleg ceste, ili odkud moreš, dosta zemlje. Ako kaniš gnojit i lovaču ili glinu, ti za gnoj navozi peskovitu zemlju.

Kani li gnojit peskovitu zemlju, to za gnoj, dopeljaj ilovaču zemlju.

A doma treba pričuvati i nakupčati lajno, scalinu, zežrmljene kosti, pepela (lu-

ga), vsakojačke ščave i odpadke iz kuhnje i vrta, truhlina od drēvja i listja, i izščeno kocenje i korenje.

Od zemlje i gnoj načiniš kupe. Najprije deni jeden red zemlje, onda jeden red gnoj, i opet red zemlje i gnoj. Gđa se već kupi vležeju, onda ih do dna prekopaj i dobro izpremešaj, da zmeš more bolje dozreli.

Te kupe prikrij i obloži deskami, da zrak i dežd nezaprečuje gnijlenje.

Ti kupi od gnoj i zemlje leže se prekapaju, leže se nakladaju na kola. Gnoj se neizhlapi, dapače bolje se vpije vu zemlju a kad imaš zemlju pri ruki, moreš vsaki tretji četvrti dan, čim naspraviš nekoliko tački gnoj, po jeden kup nasklasti.

Gdo tak napravi, nebu žalil truda. Samo treba probati.

Kakov je posel vu vrtu?

Meseca oktobra.

Sejaj zimsku šalatu. Presadjaj zimsko zelje, kelj, pod konec šalatu. Sadi još češnjaka. Spravlaj vu pivnice repnice zelje, kelj, kolorabu, petrožel, mrkvu, repu, itd. Špargu čbreži; šparžište očisti i starim drobnim gnojem pokrij. Zemlju, s koje si povrtelje pospravil, motikom prekopaj

Gnoječ vrt, pazi na sljedeće:

1. za dober funduš (tlo) valja samo kratek, sprhnjen gnoj, samo od rogatē marhe;
2. za mrzlo i težko tlo (fundu) je konjski i ovčji gnoj najboljši;
3. svinjski gnoj za nikaj nevalja, ar iz njega vno go drača poraste;
4. polevaj vu jeseni i zimi vrt izmetom iz zahoda (šekreta), koje si vodom pomēšal.

KAJ JE NOVOGA?

Sveta zemlja na raki nadvojvode Rudolfa.

Nadvojvoda Ferencz Ferdinand primil je presestni tjeven vu Beču vu audienciju gospona Heilpern Bernharda iz Jafe vu Palestini, koji već 30 ljet onde živi, ter je ovkrat došel vu Beč, da donese sobom iz Palestine svete zemlje za grob kronprince Rudolfa. Zmlju je sam nakopal na olivetanskoj gori pri Jerusalemu, gde stoji cirква zastupljenja. Erhercog Franc Ferdinand je sa zahvalon prijel svetu zemlju ter ju bude predal kapucinskoj grobnici (gruftu). Za tim se je razgovarjal s daroviteljem o Palestini, na koju se živo zmišljava od ljeta 1885., kad je onli b.l. Nezadnje je Erhercog izjavil, da vezda piše delo (knjigu) o svom putu na izhod, pak da bude na vsaki način i Heilpernu poslal jednu takvu knjigu, kad bude delo gotovo.

Eksplosija pri željeznih vratih.

Novinam „Pesti Napló“ javljaju iz Orsove, da se je pri pećini Greben, gde se vezda na Dunaju izvadljaju posli regulacije željeznih vratih, na 10-ga septembra dogodila strahovita nesreća. Na amerikanskoj ladji, koja služi za vrtnje pećine, dogodila se je eksplozija dinamita, a prava je sreća pri tom, kaj se je zaprečila velika katastrofa, ar da se je ves dinamit razprsnul, koj se je nahadjal na ladji bi zaglavila ču u koloniju na Dunaju. Eksplozija pripetila se je tolikom silom, da su dva težki na ladji tak raztrgani da od njihovih telah nisu mogli ni najmenjšeg falačeca najti. Zvun vubije-nih ima i više ranjenih.

Propast parobroda „Taormine“.

Već vu subotu dojavilo se je telegrafčki, da je talianski parobrod (damšf) „Taormina“ nastradal na grčkoj obali, tresnuvši se s grčkim parobrodom Thessalia i da je potonul. Noveši glasi javljaju: Iz Pireja telegrafiraju, da je grčki damšif Thessalia nepazeci na signale za potreboču, krivec ka-

Na to gospon školnik potrep e Mišku, po pleći i reče:

Naš Miška je samo navek fajn dečko, — on je siguran, da ko vadlingu zgubi bude sve do krajcara izplatil, a mi ostali smo pripravni našu dužnost kakti svedoki podpuno vrsiti. — Anda sim s šunkom i z vinom!

Sad je imal Miška pune ruke posla — tanjera, vilice i nože, šunko iz pivnice i flaše z vinom, to je samo jedno za drugim išlo na stol, peachte iz flašah je strugal i zatike šrajfom van pukal, da je bilo milota gledati.

Gosti su počeli šunku i vino baš o nak nemorutno uništivati i s jeziki pucati; jedan drugomu je punoga nazdravljati

I za toga je Miška stal pri peći i po smehee si je ribal ruku vu ruku te po tihom računal, koliko bu ta šala mu nosila čistoga profita.

Kad pak je već keana noć nastala, šunke i badacsanyera skoro nestalo, a on sam već nikakvog posla nije imal, obuzela ga je želja za zeznati zvrhu česa su se gospoda ovak prepirala i vadlingu sklopila.

Po prstih se došulja do stolca na ko-

jem je gospon školnik sedel i potegne ga čisto stihu za kaput i prstom pozove malo na stran od stola, gde ga onda još sti heše zapita, kakova je to stvar, za koju su se gospon kapelan i gospon birov vladali?

Je — znate dragi Miška, to vam je ovak:

Gospon kapelan je puno čtel iz naravoslvoja, pak na temelju rečene znanosti tvrdi za stalno, da ovakov potres, kakov je bil lani vu Novembru pri nas, opet za sto lēt mora dojt i da bude vudarec došel od sevrā proti jugu, a pri tom, da se bude naš preložki turen, kak je dug i širok na jug zru il i na zemlji podvuž z križom proti jugu ležal.

Birov to neda giltati, nego veli:

Ako bude vudarec potresa od sevrā proti jugu došel, tak se turen nikak nemre proti jugu, nego proti severu, odkud najmre vudarec dojde, pretegnuti, jer ako bi, na priliku, človek na kolih stal, a konji bi naglo cruknuli kola, tak on človek nebi proti repici po kolih opal, nego proti rudu i konjem, odkud je najme vudarec došel.

Na isti na in mora onda i turen pre-

ložki, ako vudarec dojde od sevrā proti severu opasti, a ne proti jugu

To vam je cela njihova prepirka i vadlinga, sad moramo samo čekati, dok taj naprvo prorokuvani potres preložkoga turna po Prelogu pretegne.

Ako onda turen tak opadne, da bu križ njegov proti jugu ležal, tak je onda birov vadlingu zgubil i on bu današnju večerju moral platiti.

Ako pak turen tak opadne, da bu križ njegov proti severu ležal, onda je vadlingu gospon kapelan zgubil, ter bu onda on ovu večerju moral platiti.

Kakti okamenjen je na te reći Miška pri peći stal i niti jedne reći nemogući izgovoriti — valjda si je on na to taki mislil:

Ovak sve na svetu ide — zaslužena plać svakomu za petami slēdi — kaj mi je v Decembru kritec donesel, to mi je sad v marcišu vadlinga pogutnula — pak smo opet tam, gde smo i bili.

Pisal:

Jm. Kollay.

tastrofe talianskog poštarskog damšifa Taormina. Kak su se obedva damšifi skup zišli i tresnuli. Thessalia je tako dalje odisla a da nije nesrećnikom pružila pomoći, koj je pokušal kapitan opravdati tim, da je i njegov damšif bil skvarjen. Od 12 putnikov prvoga razreda oslobodili su se tri, od 14 drugoga razreda 5, a od 40 tretjega razreda samo 15; vsega skupa se je anda vtopilo 43 putnika, vek im delom Talijani i Englezi. Zapovednik damšifa Taormine, kapitan Ferroni zadržal se do zadnjega časa na svom mestu i opal je kak aldov svoje dužnosti. Oslobodjen je drugi kapitan s više mornarah. Damšif Taormina nije bil asekuriran, a kvar se čini na 800 jezer lirah.

Vubil se doktor.

Trinajstoga septembra strelil se je u kabini jedne bečke kupelji doktor Slavko Ivan iz Lompalanke, koji je komaj pred par dnevi došiel vu Beč. Taj doktor more biti 40 ljet star, a jer je bil betezljiv, došiel je vu Beč, da bi si našel pomoć. Kak je bil vu kabini sam, sprožil si je vu vusta revolver, a kad su družina na taj šus došla vu hčicu (kabinu), našli su ga več na zemlji vumirajućega. Dok je doktor pozvani došel, bil je več Slavkov mrtev. Pri njem našli tu morfija i špricalku za injekcije i neštere forinte penenze.

Pet stotinah Kiš Štefanov.

Ime Nagy i Kiš tak je pri nas razprostranjeno, kak Müller i Mayer vu Nemackoj. Nezdvajna je nekoj Peštančan imal svadju s nekakvom Kiš Štefanom iz Szegedina, pak je zaiskal tamošnje redarstvo policiju da mu pribavi njegovu adresu. Redarstvo (policija) mu je odgovorila, da se za ov čas vu Szegedinu nahadja pet sto personah, koje se zovu Kiš Štefan, zaradi toga najmolitelj pošlje njegovu fotografiju, da bude moći stim najti pravoga Kiša.

Konec sveta 11-ga aprila 1901. ljeta.

Dobro je, da se ov dan zapameti i vse duge, koje koj ima da rečenoga dneva izpiati, ar se bude tak pripravil vsaki povraćek. Ov dan je najme zadnji od onih 6000 ljetah, od kak je stvorjen čovček, pak bude od toga dneva i svčt prepal. Ovakove glase donšaju novine „Augsburger Abendzeitung,“ a da je onaj glas istinit i autentičen, za to nam sam i (dober stoji) nekakov pastor Bkster, koji je izdal posebnu knjizicu o propasti sveta pri knjžaru Šergenca vu Bonnu. Po njegovom prorokovanju prepal bude svet 11-ga aprila ljeta 1901. pak bude vnogoga zanimalo (bude mu po volji) da čuje, kaj se bude vse do toga dneva pipetilo. — Došel bude Antikrist i to kakti zastupnik jednoga Napoleona, koji bude opet nad evropom postavil gospodstvo svoje familie. Pobožni pastor nezna doduše, koj bi to Napoleon mogel biti, ali on bude vsikak znameniti čovček, ar bude dobil tituluša „Kralj Sirije“ i „Mahdi Muhamedancov“. Žnjim budu židovi sklopili kontrakt, a on im bude zajamčiel (dober bude stal) za vsa gradjanska prava. Vu zaměnu toga, oni mu budu podjgnuli vu svojoj cirkvi kip. Vu četvrtak 8-ga novembra 1894-ga ljeta po poldan ob tretjoj vuri započeli se budu vu novozadizenoj Jeruzalemskoj cirkvi dnevni aldovi. Vu četvrtak 5-ga marcjuša ljeta 1896. okolo tette vure, zdignuli se budu 144 jezere živučih krčćenikov vu oblake, [po svoj priliki vu Berlinu]. Tečajem februara, marcjuša i aprila ljeta 1897. preobrnu se bude jeine

tretina morja vu krv, ter bude prepalo jedna tretina vsih brođovah na svčtu. Za druga četiri meseca druga se bude tretina pitke vode preobrnuva vu žubku vodu i zrokuvala bude smrt vnovih ljudih. Na 15 ga decembra ljeta 1896. opali budu na zemlju (od kud?) sami vrugi, a dođuč: ljeta bude narodila sa jako zanimivim natecanjem: Sart bude najmre jahala na črlenbin konju tabora, — na črnom konju obćenitoga gladovanja i na žutom konju kuge. — Vu oktobru ljeta 1898. poharili budu zemlju skakvci (kobilice) sa škorpionskimi repi, a kojji s oroslanskimi glavami povubijati budu tretju tretinu sveta. Nazadnje bude 11 ga aprila ljeta 1901 vu Jeruzalemu Antikrist poginul. — [Ov gospon pastor je vsikak nekaj prevec vruče glave, ili pak mu peti kocač vu glavi raste.

Potres vu San Salvadoru.

Potres, koji je pred tremi tjedni potresel San Salvadorom, nanesel je vekši kvar, nego li se je s prvince mislilo. Vu varašu San Salvadoru usmrčeno je 40 ljudih a 50 do 60 težko je ranjeno. Vu rešu pokopani su tri reštari (vuzniki) od porušenih stěne. Vu špitalu su dva čokljavi ljudi zatučeni. Još strahoviteši su glasi iz nutrašnje zemlje, akoprem dohadjaju po mal. Vu Camasagui stoji od 320 samo 8 hižah Voda jezera Illopongo postala je topliša ter se zdize i pada (sehne). Bližeši vulkani (gore koje hčuju ognja podjedno hitaju ognja i zrokuju nove potrese. Narod je preplašen a boji se novih i jakših potresov.

Potop vu Španjolskoj.

Čim viš glasov dohadja, tim više vu strahovitoj spodobi prikazuje nesreću, koju je zrokuvala poplava. Varaš Almeria zevsema je gotovo zručen i odplavljen bujicom, ar se je prek 500 hižah zručilo, vnuoga su mesta vu provinciji Ciudad-Real opustošena. Broj aldovov prekoračil je vsako očekivanje, vu samoj Cousuegri zaglavilo je do 2000 ljudih. Pokedob je velika vnožina mrtvih telah još ne pokopana, mogla bi se pojaviti kuga (kolera). Gladujuće ljudstvo započelo je več robiti. Almeria, glavni grad andaluske provincije imal je više od 36 jezer stanovnikov ter je historički znamenito mesto, koje je osobito za vreme Maurah precevalo. Ouda je Almeria imala 150 jezer stanovnikah. I vu vezdašnje vreme ubrajal se je varaš med znamenite trgovečke varaše Španije.

Potres vu Bosni.

Iz Foče telegrafiraju, da se je ondi 15 ga septembra na večer ob 11 vuri očutil jaki potres, koji je potrajal 5 minutah. Potres se je slabše opetoval 16 ga septembra ob 5 vuri vu jutro, trajal je samo 3 minute. Vudarec je došel od juga i pošiel je proti severu.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvát-magyar beszélgetések.

Perad. — A szárnyasok.

— Raca je takaj pernata živina.
A rucza is szárnyas állat.
— Raca ima: malu glavu, dosta dugi sinjak, kratku nogu, široki kljun, trup'o perot i rep.

A ruczának van: kis feje, elég hosszú nyaka, rövid lába, széles csőre, törzse, szárnya és farka.

— Prsti ruce su s tenkom kožom zarašćeni.

A rucza ujjai vékony bőrrel vannak összenőve.

— Raca je s perjem pokrta.

A rucza tollal van fedve.

— Raca hodi, ide, pliva, leti, seli.

A rucza jár, megy, uszik, reptül, ül.

A rucza takaj vidi i čuje.

— Rucza is lát és hall.

— Raca jede poszeje, ito, črvi, zabu puze.

A rucza eszik korpát, gabonát, férget, békát, csigákat.

— Raca je rada vu vodi, mlaki i močvari.

A rucza a vizben, pocsolyában és mocsárban szeret leenni.

— Raca vu kotcu stanuje.

A rucza az óiban lakik.

— Raca jajce znese.

A rucza tojást tojti.

— Iz racinja jajce se male raco izvaliju.

A rucza tojásából kis ruczák kelnek ki.

— Racino jajce i meso je dobro.

A rucza tojása és husa jó.

— Iz racine perje vanjškoš delaju.

A rucza tollából ványkosta készítenek.

— Raca je takaj hasnovita hžna živina.

A rucza is hasznos házi állat.

Nekaj za kratek čas.

1.

Došel je jeden muž k doktoru, kaj bi ga doktor previziteroval, ar se je jako zlo čutil. Gl'ga je doktor več pregledal, zapital ga je:

Jeli morete jesti?

Muž: Im jem, kak vuk.

Doktor: Jeli morete delati?

Muž: Im delam, kak jeden osel.

Doktor: Jeli morete spati?

Muž: Spim, kak v zemi medved.

Doktor: Jeli morete vodu piti?

Muž: Pijem, kak jeden vol.

Doktor: Hja, dragi prijatelj, ako vi tak jeste kak jeden vuk, tak delate kak jeden osel, tak spite kak jeden medved, tak pijete kak jeden vol, — tak idite rajši vi kuršmitu, ar ja vam bogme neznam, kaj vam fali.

2.

Igral je ciganjaska banda vu varsškom vrtu, i jeden cigan med njimi, koj je bil najbolje čni, igral je podjedno gologlav na suncu; — poleg sedeci pajdaš njegov videč kak ga sunce žge, rekel mu je:

D ni si na glavu škrljak, ar te bu tak sunce opeklo, da ti budu još rekli, da si cigan.

NYILTTÉR *

Fekete, fehér és sznes seiyem szövetek 60 krtól fel egész 15 frt 65 krig méterenként sima vagy tarkázott (mintegy 240 különböző minőségben, színben és mintázott szöveteket (körülbelül 2000 színben) küld végenként vám és postadíjmentesen Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) gyári raktára Zürichben Minjak megrendelésre azonnal küldetnek. Levelekre Svájcba 10 kros bélyeg ragasztandó

* E rovat alatt közölttektér felelőssége nem vállal a szerkesztő.

Képes Családi Lapok

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap.

Szerkeszti: **Dr. Tolnai Lajos.** Főmunkatárs: **Dr. Váradi Antal.**

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: **Dr. Murányi Ármin.**

Előfizetési ára:

a „Hölgyek Lapja” című dívat-melléklettel s a Regénymelléklettel együtt: **Egész évre 6 frt. Félévre 3 frt. Negyedévre 1 frt 50 kr.**

A „Képes Családi Lapok” című heilap új negyede lép. A magyar szépirodalomnak e hatalmas tényezője, a magyar művelt családnak és szellemi kincsét még a következő írók és íróknak támogatják: **Jéka Már, Lanka Gusztáv, Rudanynak Gyula, Balmandy Győző, Mikszáth Kálmán, Komáromy József, Temérdek (Jensenky Danó), dr. Prém József, dr. Székely János, Kacsóy László, Palágyi Lajos, Erdőy Dénes, Bengt János, Tölgyesi Mihály, Vértessy Gy. Mery Károly, dr. Murányi Ernő, Petri Mór, dr. Rodiczky Jenő, Cs. Pálósy Akos stb.; B. Bajza Lenke, Büthner-Lina, Nagyvárady Mára, M.-Ecsitzky Irma, Harmath Lujza, Hevesiné-Sikor Margit, V. Gál Karolina, Karlov szky Ida, Merlezy Karossza Irma, Erzsike stb. stb.**

A „Képes Családi Lapok” az összes szépirodalmi képes heilapok között a legélénkebb, legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden vállfaját felöleli; képei a jelen eseményeit s a leghíresebb festők műveit mutatják be.

„Hölgyek La.ja” című havonként kétszer megjelenő dívatmelléklete a legújabb dívatképeket hozza s e mellett a magyar háziasszonyok valóságos szellemi titkára, a mennyiben a nevelés, az egészség, a gazdaság, kertészet, a háziarás s a konyha terén nincs oly kérdés, melyet ne tárgyalna, nincs oly titok, melybe hölgyeinket be ne avatná! Regénymelléklete külön bekezdhető négy kötet érdekes regénynyelv ajándékozva meg évenként előfizetőit.

A „Képes Családi Lapok”-nak még a zöld borítéka is tele van mulattató közleményekkel, humoros apróságokkal, sakk, kép-, szám-, kocka és ponttalányokkal és sőrejevényekkel, melyeknek megjelölt értékes jutalmakat kapnak.

A „Képes Családi Lapok” gazdag tartalma és számos melléklete díczára mégis a legcselebb szépirodalmi képes heilap: éppen azért biztosan számíthat minden honfű és honleány, minden magyar család támogatására ég pártfogására.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik ez iránt — legszelertűbben levelezőlapon — hozzáférnek.

A ki egész évre szóló hat frny előfizetési összeget 40 krajczár csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküldi, annak 4 regényt; és a ki 3 frt előfizetési összeget és 30 kr. csomagolási és postaszállítási díjjal együtt egyszerre beküld, annak két eredeti regényt küld ajánlva jutalmul.

A ki 3 új előfizetőt gyűjt s az előfizetési összeget egyszerre beküldi, annak e ismértől egy díszes emlékkönyvet küld a kiadóhivatal.

Megrendelhető postautalványon minden postahivatalnál és minden könyvkereskedésben.

Előfizetéseket (a hónap bármelyik napjától) elfogad a „**Képes Családi Lapok**” kiadóhivatala **Gadapest, Magyaroranatca 20 szám**

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

888 3—4

Ikt 3459,tk. 1891

H I R D E T M É N Y.

A csáktornyai kir. járásbiróság telekkönyvi hatóság részéről közzé tételik: miszerint a **zalai helyi érdekű vasut** számára az alább megnevezett határokon kisajátított területekről elkészített összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszíne a következő határnapok tüzetnek ki, ugymint:

M.-Szerdahely	községre nézve 1891. okt. 28. reggeli 8 óra:	m.-szerdahelyi állomás.
Mura-Siklós	„ „	ugyanakkor ugyanott
Jánosfalu	„ „	ugyanakkor ugyanott
Szent-Rókus	„ „	ugyanakkor ugyanott
F.-Királyfalva	„ „	ugyanakkor ugyanott
Kristóffalu	„ „ 1891. okt. 29-én reggeli 9 óra	csáktornyai állomáson.
Dr.-Szt.-Mihály	„ „	ugyanakkor ugyanott
Csáktornya	„ „	ugyanakkor ugyanott

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebi határnapon a bizottság előtt előterjeszszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmat s jogosultságok iránti kifogásaik többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, a kik a fennebi határokon a zalai helyi érdekű vasut számára kisajátított területekért járd és az egyedi kimutatásban kitett kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi czim alatt igényt tartanak: ezeket

1891. évi október hó 18-ig

ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentsek, minthogy a később jelentkezők észrevételeire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítási és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezentul a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthezők.

Kelt Csáktornyan, a kir. járásbiróság mint tlkvi hatóságnál, 1891. szept. 11-én.